

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :

Doma 3 K.
v Ameriko 6 K.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Csersföld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov 5 K.
Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

„Mili se mi vnožina“.

Siromaška vnožina je nasledovala Jezusa v puščino, kde ne bilo živeža, pa je te pravo té reči, prle, kak je nahráno ljudi, štere reči so ne samo za té dén spomína pune, nego za vsako vüro njegovoga zemelskoga življenja.

Zato je prišeo, za to je ležao nági v jaslicaj pa víso slečeni na kríži, ár se njemi je mílila vnožina človeča. Slekeo se je z cela z svojega božanstva, v našoj podobi, kak nevolen človek je hodo po tom sveti pa od tistoga mao se godijo čüde smilenosti na zemli.

Najšeo je naime zvün sebe tudi nasledníke, šteri so zarazmeli njegovo samaritansko srcé pa so šli ískat vnožino, ka bi njoj pomogli z telovnimi i duševnimi dári.

Pred njegovim časom ne bilo síro-tíšnice, níti posojilnice, ne závoda za siromáke, níti penzije za starce. Smilenja so poganje ne poznali proti slabim i zapuščenim, vsaki je mogeo sam glédati, kak de živo, kí pa ne mogeo živeti, je slobodno preišeo, nišče se ne brigao za njega.

Za dúše pa se skrbeti, je bio naj-pozadnješi poseo poganskih národov. Vere navuka je ne bilo tam; kak je štera híža štela, tak je blodila med različnimi prípovertmi od drúgoga sveta, nanč za včenjé mladine se ne skrbo nišče, ki je meo občem, je pláčo kakšega učitelja, kí njemi deco včio, kí so pa ne melí s kem pláčati drágoga vučenjáka, so rasli gori, kak koprive za plotom.

Jezušova vera, milüvanje vnožine je rédila prve šole v kloštraj, ona je prinesla miloščo verenávuká mladíni, milüvanje vnožine je gnalo apoštole okoli po sveti, naj včijo vse národe pa za apoštolami jezero i jezero missio-nárov, kí glásijo evangelium nájbole zaostánjenim národom ino je poleg

toga včijo tudi na vsa znánja i oprava, štera so človeki na olejšanje zemelskoga žítka potrebna.

Smilenje Kristušovo proti vnožini je včinolo pri ednom sv. Karoli Borromejskom, ka je vse zodaó, s kem je ládaó, naj bi samo siromákóm pomoči mogeo; smilenje Jezušovo je genolo srcé sv. Ferenca Assiskoga, ka je bos, gologlav z vrečóm na ramenih šo od híše do híže pobirat álmoštvo ino to delít siromákóm.

Ništerni právijo, ka dnes ne potrebüjemo toga smilenja: Siromákóm, praj, ne med nami, vsaki má svoj vsakdenéšnji krúh. Malo bole se zgledni okoli sébe, kí tak gučiš pa odprí vüha i očí, pa jih nájdeš vse puno, kí strá-dajo, samo ka ne vdárijo na veliki bobén svoje nevole. Keliko betežastih, slabih lídi i rodovín živé skrivomá vu velikoj potrebčini, to samo tisti zná, komí se za volo Jezusa míli vnožina.

„Dajte pa se vam dá tudi“, je pravo Jezuš. Pomágajte nevolnim, kí so vam bratje i sestre v Bogi. „Z kakšov merov te ví merili, z takšov de se merilo tudi vam“, so tudi njegove reči pa se naj níkši premožen ne gizdávi, ka se njegova mera ne prevrže, ár „Gospodov den hitro pride, kak tolvaj“, pa tí zrok vzeme vsa, šterími ládaš.

Kelko je pa ešče tístih, ki so na dúši siromácje, šteri so níkdár, ali jako malo čüli kaj od Bogá, od njegove večnosti, od ostre sodbe pa lübezníve smileností! Vsi tej so potrebni návuka, dobre példé, lübézni punoga nagovárjanja, ka postánejo bolši ino si nájdejo zveličanje.

Naj se nam míli tá vnožina. Molmo za njo, dajmo njoj dober zgléd, kárajmo jo, či hodi pobožnih potáj, pohválimo jo, či dela dobro. Za to vsi mámo priliko vsaki dén. Voják v kasárnaj, ali vu strelni járkaj rávno tak, kak domači v svojoj vési i híží.

Pa či de se nam tak mílila vnožina, te nam to milüvanje prinesé noví sád vékšega božega blagoslova.

Den Marijinoga Lista in Novin.

Dnes tjedén, júlija 30-ga smo zvolili za den Marijinoga Lista i Novin. Te den naj se odprejo srca Slovincov i pridó z svojimi milodari na pomoč Marijinomi Listi i Novinam, ka ne prenehata. Mili dúh Jezušov, šteroga širijo ti naši spisi v sladkoj maternoj reči, naj se li dale širí, naj dale živi, naj se vkorni, ka se čem več nemrtelnih, neskončno dragih dúš reši, posvéti, spopolni. Za rešenje dúš pišemo. Ljübezen do teh nas goni. Ljübezen do svojega ljüdstva nam krepí slabe, peša-joče moči. Ljübezen do domovine blage nam pero drži v tresečoj se roki. Ali ti zadnji naporí našega življenja, to skrajno mantranje i požrtvoválnost vsa bode zaman, če ne ga peneznih pomoči. Odkrili smo pred partjednih, da potrebüjemo 2200 K podpore. Do 300 K je od tistimal že prišlo, ovo bi pa radi to nedelo nabrali. Prosimó zato vsakoga Slovenca, Vogra ali kakšekoli narodnosti je i zvedí za našo potrebo, naj te den Bogi na čast i dúšam na hasek darüje, kaj premore, na podporo našega dobroga tiska. V vsakoj občini naj se pobira te den i se prekda širiteli, ali g. dúhovniki, ki nam dare do rok pošlejo. Kje je že pobirano, tam ne prosimo te zbire.

Prosimó od onih, ki níkaj ne morejo dati, konči edno zdravo Marijo za darovnike i obrambo sv. Družine za naš tisk. — Ki malo majo, od tistih malo prosimo, kí pa dosta majo, od tistih velike dare želemo. To pa ne iz svoje, nego poleg božje vole. Sveti Dúh Bog veli naime po sv. Tobiji: „Od svojega premoženja davaj miloščino, in svojega obraza ne obračaj od niednoga

siromaka; tak se naime bo zgodilo, da tudi Gospod od tebe ne bo obrno svojega lica. Kak premoreš, tak bodi vsmilen. Če maš dosta, obilno dajaj; če maš malo si prizadevaj, tudi malo rad podeliti.“ (Tob. IV. 7 — 9.)

Za darovnike i njihove živoče pa preminole se brezplačno obsluži osem svetih meš na čast sv. Držini, od te nedele do prišestne vsaki den edna.

Jezus, Marija, Jožef, blagoslovite vse darovnike i njihove drage.

Vredništvo.

Bojna.

Za tri dni bo god sv. Ane. Od nje skoro nikaj ne vemo. Pa ravno zato, ka malo znamo od nje, je dokaz ka je velika svetica bila. Po rečah sv. Pisma je Bog „skrití Bog.“ Glej na oltar i v maloj hostiji spoznaš, ka je tak. Bog je té šege, ka bi po človečem gučao, skriva se i skriva tudi svoje svēte. Tei se naime po njegovom zgledi ravna. I čem vekši je svetnik, tem hole je prikrit. Najmenje znamo od Bl. D. Marije življenja, štera je svetejša kak vsi angelje i svetniki vküp. Od sv. Ane ravnotak malo znamo i iz te malenkosti sklepamo na njeno velikost. Ka je mogla velika duša biti, dokaže velikost njene hčeri, B. D. Marije. Tak dober. imeniten sad je ne mogo na slabom drevi zrasti. Ta velikost i plemenitost sv. Ane ka je svoje dete popolnoma poleg bože vole odgojila, me sili, dragi vojaki, da bi vas proso nečesa. To, da bi za svojo deco i vse deco vajakov na čast sv. Ani osem dni nekaj zmolili, če več ne edno zdravomarijo. Jeli, ka včinite? Vüпам se. Mi domači vsi se v te namen zdržimo z vašimi molitvami.

Zdaj pa glejmo poročila z bojišč, štera so sledeča:

Rusko bojišče. Tak pri *Stohod* reki, kak od *Bučača* na zapad so Rusi napadali, ali odbiti so. Rusko uradno poročilo glasi, ka so od začetka zdajšnjih napadov 266 jezer naših vlovili. Naše uradno poročilo nato odgovarja, ka če bi to istina bila, bi nam mogla že tam cela vojska sfaliti, ar cela, štera je tam stala, je ne dosta vekša bila. — Pri *Mikulicy*, proti vogrskoj meji so sedmi ruski napad naše viteške čete odbile. Samo pred ednov postojankov 1200 mrtvih Rusov leži. Pri *Skrobowi* so naše čete Rusom vzele postojanke i jih više 1500 vlovile. — Na drugih krajah ruskoga bojišča ne bilo spremembe.

Francozko-angleško bojišče. Angleži so zasedli *Contalmaison*. Pred Verdunom Nemci napredüjejo. Znova so vlovili do 2500 Francozov. Med *Pozieres* i *Loguevalom* ležecih jarkov en del i troneski log so Nemci zgübili. — Portugalci ido Francozom na pomoč. 23 jezer jih je sedlo na ladjo, da se odpelajo na zapadno bojišče.

Na türskom bojišči nega nikše spremembe.

Talijansko bojišče. Talijani so srdito napadali proti *Monte Rasta* i *Monte Interroto* krajini, ali drugo so nej dosegnoli, kak neizmerne zgübe.

Na morji. Pri sotini *Otranto* je naš podmorski čun potopo talijanski torpedni rušilec. — Nemški podmorski čuni so vničili angleško 7000 tonnsko pomožno križarico i 3 oborožene čuvarske ladje. — Rusi so zaplenili dva velikiva nemškiva parnika; eden je naklajen bio z kovalinov. — Türki so več menjših ruskih ladj potopili na Čarnom Morji.

Dom i svet.

Vladne odredbe. Vlada je odredila, da vsaki more, če od 50 kil više kave ma pri hiši, to okrajnami glavarsti naznaniti. Trgovci so dužni to „kavinskomi središči“ naznaniti v Budapest, štero je od vlade osnovano, ka de po celoj državi kavo razpošilalo. Brezi toga nisče ne dobi kave. — Določena je tudi cena letošnjih pridelkov. Za železno i zalavsko županijo pšenica 41 kor. 50 fil., žito i sohržica 34 kor., ječmen 33 kor., po sto kilah do dec 15-ga. Po 15. decembri pšenica 37 kor. 50 fil., žito 31 kor., ječmen 30 kor. Ovs a cena je do dec. 15-ga 40 kor., zatem pa 37 kor. Prose meter je 40 kor. — Če pšenice 100 litrov od 76 kil več ma, do 78 kil je 20 fil. dragša, zatem pa do 81 kil pri vsakoj kili 15 filerov; če pa od 75 kil menje má, do 73 kil je 20 fil. falejša, do 71 kil pa pri vsakoj kili 30 filerov. — Če žito od 71 kil več má, do 74 kil je pri kili 15 filerov dragše če pa menje do 68 kil teliko falejše. — V teh cenah je vožnja do železniške postaje tudi notri, ne pa vreče. — Prestopači odredbe do kaštigani z 6 mesečnov vozov, 2000 kor. plačov i če še dohodek more določiti, dvakrat teliko kazni plačajo. Ki küpi dragše, nego oblasti to naznani, ne spadne po kastigo.

Cena svinj i svinjine v železnoj županiji je po podžupani *Herbst Gezi* v sledečem položena:

Na živo vago od 60 do 90 kil 6 kor. 12 fil., kila; na mrtvo vago kelikokoli vaga 6 kor. 93 kil., cela mrtva ali polovina 7 kor. 40 fil., salo 8 kor. 20 fil., špeh 7 kor. 80 fil., friško meso 6 kor. 12 fil., povodjeno 8 kor. 50 fil., hamica 9 kor., mesene klobase 8 kor., druge 5 kor., ocverki 4 kor., žujca 3 kor., koža 2 kor., droba 4 kor., kühana hamica 13 kor., mast 10 kor., zaprprana, pripravljena slanina 10 kor. — Te cene so za trgovino. Okrajni glavarje (főszolgabiró) smejo tudi menjše cene določiti.

Španjolsko. V Madridi so razglasili nagli sod zavoljo strajka železničarov.

Srbija. Vojaški nadglavar Srbije Grof *Salis-Seervis* je oproščen svoje službe.

Nemčija. Nemci delajo povodne trgovske ladje, z šterimi do si mogoči

živež i druge potrebne reči spraviti ne da bi ladje prišle v roke Angležkom, šteri so morje z svojimi vojnimi ladjami zaprli. Te nove trgovske ladje vozijo naime pod vodov. Dve sta že gotovive i srečno prišle v Ameriko. Dužina edne ladje je 315 črevlov, širina pa 30 črevlov. Prvoj je ime „Deutschland“ (Nemčija.) Štirijezero mil poti je ta ladja napravila ino te 90 mil pod vodov.

Pod orežje moro stopiti leta 1897 rojeni *aug. 1-ga*, če so pred julijom 22-im bili na nabori. Če so po 22. juliji, te *aug. 10-ga*, ki so za pripravne bili spoznani.

Argentina. Na predsednika argentiniške ljudovlade je *Mandreni* Janoš anarchist strelo i ga je rano.

Primorsko. Goriško glavarstvo je izdalo odredbo proti pijanosti. Krčmar in vsaki tržec opojnih pijač, ki da piti človeki, šteri je očivesno že pijan, bo ostro kaštigan od politične oblasti. — Zaistino spametna odredba. Oda bi jo vpelali tudi prinasi i jo raztegnoli ešče na pijance, to je, ka bi vsaki telikokrat bio kaznovan, kelikokrat bi se zapojo. Včasi bi menje tatvine i drugih grehov bilo.

Strašne grehote küsečkoga okrajnoga glavara.

V *Köszeg* mestu, štero zavolo sirotišnice dobro poznajo v našem oddaljenom slovenskom kraju tudi, ar je v njej večina naših duhovnikov začela svoje včenje je okrajni glavár (főszolgabiró) bio *Rusa Béla*. Te nesrečen poglavar je sramoto prineso na svojo službo. Te najgrši nečistnik je bio. On, ki bi dužen bio z svojov oblastjov zatreti vsako razvüzdanost, je takšo gojio v svojem srcu, ka je med nemov stvarjov nikdar ne najti. Tristo nesramnih pisem so najšli pri njem. Nečisto je živo z ednov zakonskov ženškov, *Kiss Stefana* ženov, šteri je v Ameriki, kda se je te navolo, se je k njenim hčeram obrno; najstarejša ma ž njim dveletno dete, štero še dnesdén ne krščeno i v krstno knjigo ne vpelano na njegovo prepoved; to drugo hčer, kda je zanosila od njega, je nugučao, naj dete zapravi, kaj je tudi včnila v Beči. Kaj pa zdaj pride, pri tom bi raj jokao, kak pisao; nego naj sprevidi vsaka mati, kak zgrabljive zverine so na sveti i de pazila na svoje hčeri, kda de je na službo davala, le opišem. Ta *Kissovcica* je mela še edno hčerko, *12 let staro Gizello*. To si je zdaj zvolo te človeči divjak. 1200 K je obečao materi, naj njemi to dete za nečistovanje prekda. I tá, ne mati, nego divjčina nesmilena je to včnila. Nečistovao je z tem detetom, je dete pokvaro i dete ga je tudi ovadilo. Prijali i zaprli so ga. Njegovo čast spunjava dočasno *Guary Leo*. Z nikšov *Berger-cov* i vučitelicev je tudi meo grešno znanje i naj se njegova dela zakrijejo, je v Pešt hodo i pisma prvaj pisana žežgao. Vse edno, teliko se je vendar zvedilo, ka pravičnoj kazni vujti ne de mogo. — Mi, kda to objavimo, dvoji namen mamu pred očmi: 1) ne dati v mesta na službo svoje dece, samo v zaistino pošteno hišo, kje se obdržava katoličanska vera: post, sv. meša, spoved itd., i ob. 2) zato, naj vidimo kam zablodi človek, če ne moli in k svestvam ne hodi. Prosti naš kmečki stan keliko hole nas na pravaj poti obdrži, kak slabo odgojeni, brezveren gospodski. Dajmo dobromi Bogi zato hvalo zato i ne želimo biti „kmečki gospodje.“ Takši hitro vero zgübijo. I kda te grde grehe iz celoga srca obsodimo, pomiltjmo te grešne, blodne duše, pa molimo za nje.

Pismo na bojišče.

Bl. D. Marja je častitljivoj sestri Mariji iz Agrede te reči pravila: „Iz med vseh nevarnostih, štere se protijo človečoj slabosti, je edna tih največjih ona stera iz *poželjivosti tela* prihaja. I ravno zato, ka je človek slab, meso njemi je pa sovražno i nikdar ne spi i še v njem prebiva zato zgubi po tom sovražnom teli jako dosta ljudi božjo miloščo. Najpripravnejše i najgotovejše sredstvo naj se to premaga je za tébe i za vsakoga *potrebno živeti v britkosti i pokori i občutkom ne dovoliti nikšega pokoja i razveseljavanja* i žnjimi nerazdrljivo zvezo narediti, ka ne do želeli, samo kaj je potrebno i kaj razum dovoli“. (Mijs. eiv. III. str. 29.)

Te reči Bl. D. Marija, nas opominajo, dragi vojaki, ka če neščemo milošče i večnoga blaženoga žitka po nečistosti zgubiti, moremo svoje občutke močno čuvati i nikaj ne gledati, poslušati, kušati i se ničesa ne dotikati, samo kaj je potrebno, na kaj gledoč nam pamet pravi poleg dūšne vesti: to smete včiniti. Vsi občutki so nevarni, ali nieden ne tak, kak okus. Kušati ali koštavati pravimo jelo i pilo. Nevednost toga občutka je semenišče nečistoče. Sveti Hijeronim pravi „Sit želodec je semenišče poželjivosti“ (Ad Jov. 1. 2.) Nemogoče je, da ne bi meli nečiste skūšnjave i ne mogoče je zato, da ne bi nas premagale, če mo neredni v jeli, če mo vsikdar kaj trūskali pod zobmi ali pa več jeli, kak nam trebe.

Pilo je pa ešče bole nevarno. Alkohol, opajne pijače so ogenj, štere krv vužigajo. To me trebe niti svedočiti. Vsaki posebi zna, ka če vino, žganico, močen tej pije, njemi te reči krv zbuntajo, jo po žilah močno semtam gonijo i zrokūjejo slabost razuma, slabost tela i slabost dūše. Jeli ka je tak? Ne guči pijanec morebit noro, ali ne kaplje od slabosti? Kaplje v blato, grabo, najbolje pa kaplje v nečistost. Sv. Hijeronim pravi, če ščeš ohraniti sveto čistost, ogibaj se vina, kak čemera“. (Hier. od kust.) Ali če neščes svetniki vervati, ki pravi, „ka je čistoga pijavca še ne vido“, veri, — moreš vervati božjoj reči, štera se tak le glasi „Vino nečistost dela“ (Preg. 20. 1.) Dragi slovenski vojak, če ščeš svojemi zrečonomi narodi zdravo pokolenje pūstiti, živi trezno, ne pij nikših opojnih pijač, ali pa celo zmerno i trezno. Pijancov rod je razvūzdan i slab na teli pa pameti. Od takših pa čakati nikaj ne moremo v bodočnosti. Žalostno nam svedoči naime vsaka občina, ka naj-

vekši nesramnjaki i zanikojnci so ravno njeni pijanci. — Pitanje je zdaj, kak se pijanstva moremo ognoti? To razložimo prihodnjič.

Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: *Gutman* Ferenc z Bogojine; junaško smrt je pretrpo l. 1915. febr. 26-ga pri *Vola-Michovi*. Rojen je v Bogojini l. 1892 i služo v 20. dom. pp. 2. stotniji; *Stanko* Ignac iz Trnja; spadno je zdaj, kak glasi *Marton* Martin pajdaš iz D. Bistrice. Srce Jezušovo daj pokojnim večni mir, njihovim domačim pa srčno tolažbo. — *Vlovljen* je: *Kolarič* Mihaly iz Trnja.

V porodni je mrla dnes tjezen na Dolnjoj Bistrici *Vogrinc* Matjaša žena. Osmo dete je porodila i za tem včasi dūšo pūstila. Mož je bio doma na sloboščini i 3 dni pred nesrečov nazajodišo. Ostalo je v žaloštnoj hiši samo sedmere nedoraščene sirotinske dece.

Osmrčen je poslanec Dr. *Battisti*, šteri je od nas k Talijanom skočo. Naši so ga vlovili, kak stotnika talijanskoga i na smrt obsodili.

Junaški Slovenci in Hrvatje. Vojno poročilo od 10. julija naznanja, ka kda so Italjani napadnoli naše čete pri Cima Dieci in Monte Zebio, da bi prebili naše postojanke, so se odlikovali posebno Slovenci in Horvatje v ljutom ročnom meteži tak, ka so naši niedne postojanke ne zgubili.

Marijini Listi meseca junija se razpošilajo. Od višesnje cerkvene oblasti potrđjena pobožnost od Marijinih sedmerih zemelskih ino nebeskih radosti se najde v njih. Vnogi so zvedavali, kak bi to pobožnost opravljali. Zdaj jo majo obširno popisano. Za dosego blaženoga mírú več ne mogoče včiniti, kak če što v to družbo stopi. Odločite se i zglaste se! Zadnja stran Lista je prazna, sem se lahko spišejo imena 14 družbenikov ali družbenic. Veliko delo, kakše je i mir, samo trezen narod more doseči, zato je podlaga te družbe treznost. Pijanec zobston moli i prosi.

Velika vročina ino sūša lada, kak nam pišejo vojaki, v Dalmaciji. Dežja je že sedem tjeznov ne bilo, vročine je pa 35 stopinj.

Nove desetkronske banke so vdarjene i vūtro, julija 24-ga se vržejo v promet. Leta 1904. jan. 2. vdarjene banke do nevalane, ali termin neveljane ešče ne določen.

Zvone že dolvlačijo v Železnoj županiji. Pomali pride red na Slovensko krajino tūdi. Szombathely mesto je že tūdi zgubilo svoje.

Strelo se je k smrti v Ottovcih 66 let star šoštar zato, ka je izmed dva sina vojaka nieden ne prišo domo na sloboščino. Jihva morebit zdaj pūstijo? Potrpljivi bodimo, Bog vse vidí in vse plača.

Sodniji je naznanjena mačija, žena *Ritonja* Ferdinanda z Bakovec zato, ka je njegovo dete, šestletno Roziko z *bitjom* i gladom teško zmučila i ranila. Oča deteta je pri vojski.

Mro je v Radgoni *Franc Pinterič* častni kanonik, okrožni dekan i mestni plebanoš v 78. leti svoje starosti. Krotkoga gospoda so naši Slovenci radi obiskavali pri sv. spovedi i visoko poštvavali. Naj počiva v miri.

Dva zgrabljeniva moža ma edna žena. Kak da je to mogoče? Prvoga moža so njoj zgrabili ranjenoga Srbi, od šteroga je te uradno poročilo glasilo, ka je mrtev. Nato se je ženška drūgoč oženila. Te drūgi mož je tūdi proti Srbom šo i toga so tūdi zgrabili. Te prvi je medtem ozdravo i oba sta prišla na otok Asinara. Tū je te drūgi dobo fotografijo od žene i jestvino. Ujetniki so gledali fotografijo i prišla je tūdi do prvoga moža. Kda jo je opoznao, se je začeo z tem drūgim prepirati, ali li hitro je zvedo, kak se je ta pomota zgodila i zatem veselo jo iz zavoja, šteroga je žena imajoča dva moža poslala.

Dol z trnoselna je spadno v Trnji *Doma* Jožefa 12 let star sin, Jožef, i se je tak teško rano na pljūčah i možganih, ka je za par vūr mro.

Veliki vihér je divjao v *Dunajskom Novom Mesti* poleg Beča. Lepoga mesta en del je ščista vničeni. Vihér je 28 ljudih vmoro i više 200 jih je rano. Strašen viheri velika toča sta vničila tūdi krajino *Nagyvárada*.

Dol so strelili v Varšawi dve ženski, *Han* Leokadijo i *Rutkovska* Jozefino zato ka se je na njidve večkratno roparstvo posvedočilo.

Za božjo kaznen držijo, ka je edna ženška poleg Zagreba trojčeti porodila, štere je od ednoga Rusa zanosila. Njeni mož je v Rusiji vlovljen.

Pozdrav pošilajo: *Solar* Štefan, četovodja 48. pp. vsem slovenskim ženam i materam pa dečici; pomilūje uboge, ka moro vso moško delo prevzeti, moža, sina, očo, šteri je dozđaj vse bio za nje, pa ostaviti, vnoge še tak, ka niti za njegov grob ne do znale; v toj tužnoj misli pa le majo vojaki edno veselje, veselje do obrambe domovine, šteroj kričijo: „živi, živi domovina;“ *Vučko* Ladislav, topničar, slovenske stariše i je oprosi, naj deco poleg navukov od dūhovnikov dobljenih včijo; *Horvát* Andraš, *Bernadi* Martin, *Forjan* Štefan, domobranci 20. dpp. vse Slovence, posebno dūhovnike, se zahvalijo za slovensko čitenje, štero njim gorečnost vužiga do rojstne domovine pa vsem iz srca roko podajo i zbogom povejo.

Ponesrečo se je v Szombathelyi letalec, *Lichtl* Jožef; z svojim strojom je z zraka spadno i se je ubio. Pokopao ga je vojni dūhovnik *Perčič* Ferenc. Njegovi pajdaši so više odprtoga groba krožili z letalom v zraki i lepi rožni šopek pūstili v njega.

Namesto francozkoga jezika se sme večiti bolgarski na trgovskih šolah poleg ministerske odredbe na Južnom Vogrskom.

Odlikovanje. Zorko Štefan, stražamešter, iz Bratonec, je odlikovan za volo svoje verne službe, v štero se je podao z dušov, telom, z srebnim križecom, okinčenim z koronov na traki hrabrostne svetinje. — Kolarič Ivan, četovodja v 103. pp. iz Trnja, je dobo zavolo toga, ka je vničo sovražni oklopni automobil, sledečo pismeno pohvalo od korpsskommande: „Izrazim Kolarič Ivani, četovodji č. i. k. 48. pp. pri č. i. k. 103. pp. hvalevredno priznanje od strani korpsskommande v imeni najvišišie službe za njegove pred neprijátelom imenitno doprinešene službe.“ K. Hoffmann Fml.

„Naj „Novine“ ne prenehajo“, želejo naši vojaki zato, ka če se zgodi, do te oni v vekšoj nevarnosti. Ka je njuva žela ne prazna posvedočijo z djanjom. Pošlejo 34 kor. podpore. Darovali so sledeči: Mujdrica Janoš stražamešter iz Gančan 5 kor. 60 fil., Vegič Jožef desetnik iz Adrijanec 6 kor., z Trnja Lebar Jožef i Zsoldos Štefan vsaki 2 kor., z Renkovec Matjašec Ivan 2 kor., Zadravec Ivan 1 kor., Grūškovernjak Štefan z Žižkov 2 kor., Vučko Štefan z G. Bistrice 2 kor., Horvat Ferenc, poddesetnik iz Bogojine 1 kor., Kološa Ferenc z Strehovec 1 kor., Horvat Andraš od Lipe 1 kor., Vegič Štefan z Adranec 4 kor. 40 fil., z Medjimurja: Novak Jožef četovodja, Klobučarič Štefan, poddesetnik Zvonar Matjaš, četovodja, Škoda Ferenc, vsaki 1 kor. Vsi iz 48. pp. — Hvala na toj ljubezni. Vr.

Amerikanci dajte glas, što je poslao i na koj 43 kor. po Wiener Bank-Verein-i? Penezi so julija 8-ga prišli. — Iz Pittsburga je poslao nekak 14 kor. po The first Second National Bank of Pittsburg-banki. Odgovor: sto i na koj?

25-letnico svojega v mešništvo posvečenja obhajajo te dni preč g. Kocjan Štefan, pleb. v Števanovcih. Iz srca njim želemo od strani Večnoga Pastira, obilno nebeskih darov, od stranih duhovnikov, i vernoga ljudstva pa tisto občno, nevkaljeno ljubezen i postüvanje, šteromi so se naš slavljenec dozday veselili. — Na mnoga leta! Molimo vsi iz ljubezni za njih i njuvo še živočo mater, štera še tak srčno raduje srebrnoj svetoj meši svojega sina. Pred 25 leti, pri prvoy meši sina jo je bolezen posteli vezala, da se je ne mogla vdeležiti prvoga blagoslova, o naj njoj da dragi Jezus pri srebrnoj meši za to podvojenoga.

Na podpore Marijinoga Lista i Novin so darovali: Pintarič Štefan z Večeslavac nabralo 10 kor., Mencigar Agneš z Pertoče 2 kor., Ros Bara z Črensovec 1 kor., Horvat Janos z Trnja 2 kor., Vajkovič Klara z Nedelice 1 kor., Horvat Roza z Črensovec 5 kor., Hozjan Kata z V. Polane 4 kor., Filipan Jožef četovodja 5 pion. 2 kor., Šmolkovič Jožef D. B. 2 kor., Pertoci Štefana žena v Rakičani nabrala 20 kor., Mujdrica Janos stražamešter 48 pp. nabralo 34 kor.,

Forjan Stefan desetnik 28. pp. 4 kor., Rojnik Stefan z Graca 20 kor., Horvat Lena z Sr. Bistrice 2 kor., Žižek Verona z Žižkov 1 kor., Žalig Štefan 48 pp. 2 kor., Edna ženska z tišinske fare 1 kor. 60 fil., Gabor Jožef z Petanec 1 kor., Cigan Jožef z Petanec 40 fil., Šoštarec Janoš z Tišine 50 fil., Stevanec Ivan z Tišine 1 kor., Ružič Štefan 40 fil., Varga Lujz z Tropovec 50 fil., Kolmanko Štefan z Gradišća 50 fil., Horvath Julia od Lipe 2 kor., Forjan Geta od Lipe 2 kor., z Trnja Bedrnjak Ivan 20 fil., Kolenko Ivan 60 fil., Hozjan Marko 20 fil., Kolaric Mihal 40 fil., Zadravec Štefan 40 fil., Horvat Ana 20 fil., Horvat Marija 20 fil., Kolenko Marija 20 fil., Salaj Marija 20 fil., Naročniki z Vančevesi 8 kor., Maučec Bara z Gančanov 5 kor., Morčić Julia z Koprivnika 4 kor., 6. Rože živ. R. V. 6 kor., Kovač Miroslav nabralo na Sp. Slavečih 6 kor. 80 fil., Gračka Fara (nabrali preč. g. Bednarik Rudolf pl.) 30 kor., Kūhar Štefana žena z Motovilec 3 kor., Gređar Franciška z Doličov 1 kor., Kisilak Mikloša žena z Doličov 1 kor., Kočar Mihal z Gor. Slaveč 1 kor., Gomboc Antona žena z Motovilec 4 kor., Marič Štefan z Večeslavac 1 kor., Maček Ivan od sv. Jürja nabralo 11 kor. 50 fil., Horvat Anton z M. Srdišća 1 kor., 50 fil., Sajnovič Franc z Gibine 1 kor., Smolkovič Matjas topničar 3 kor., Kūhar Alojz pleb. Nedela 5 kor., Dravec Jožef z Cankove 2 kor., Kočar Kata z Cankove 2 kor., Vogrinčič Marija z Cankove 1 kor. 50 fil., Kosednar Mihal Vadarci 1 kor., Haužar Mihal z Krašec 1 kor., Vogrinčič Mihal z Topolovec 1 kor., Ciglar Ana z Korošec 50 fil., Koštric Štefan Zadravec Ivan, vojaka z Törnšća 4 kor., Dominko Štefan pešak 12. pp. 3 kor. — Bog plati! (Dale.)

Na Rdeči križ so na Petrovo nabrali v nedeličkoj notaršiji 323 kor. 20 fil. Dale so te občine: Velika Polana 140 kor. 50 fil., Brezovica 68 kor., Nedelica 115 kor. 70 fil.

Zdravejši bi bio vnogi človek če bi bole pazo na prebavo. Vnogoga mantra želočna bolezen, opeklina v obisti, riganje, stavljanje, zaprtina i druge prebavske zmot. Drugi pa rábijo vznemirjajoča sredstva za poganjanje, štera čreva slabijo pa se njim človek tak privadi, ka vsikdar več jih more vzeti notri. Zato preporučamo Fellerove želodec krepčajoče, ráhe rebarbárske „Elsapilule“. Tem se ne privadimo, ték povekšavajo, krče odpravijo, prebavo pomagájo, napravijo stolec. — 6 škatlic franko 4 kor. 40 f., 12 škatlic 8 kor. 40 fil. Jedino je Feller V. Eugen lekarnik dela Stubica, Centrale 146. (Zagreb. žup.). Fellerova „Elsa“ náprave so vnogokrat odlikovane z zlatimi i srebnimi svetinjami.

Pošta.

Klemar Marija. Ropoči. Dobo sem 15 kor. naročnine i podpore. Bog plati.

Bojna pošta za zaseb ne zavitke se je stavila na slediča števila: 6, 10, 14, 20, 28, 37, 41, 43, 76, 78, 81, 85, 91, 103, 109, 119, 139, 146, 148, 210, 228, 230, 301, 301/II, 301/III, 303, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 314, 320, 321, 322, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 609, 614.

Strah

nas obide, če nam krv sili v glavo, če čütimoglavobol, nekrvnost, mrzloto, telovne bolečine krč, napjenost. Vse to shaja navadno iz prebavskih zmot. Večkrat potro šimo slabo, napinjajočo, žmetno prebavljivo hranu, se pripeti, ka si želodec z premrzlimi pijačami prehladimo i večkrat zamüdimo pravočasnó svoja droba sprázniiti. Če zato nastopijo neprijétne, bolne, krčovite i nemirne razmere, potrebno je, naj zburkano prebavo, hranenje i krvotok kak naj hitrej v red denemo. Vnogo jezér priznanj trdi, da v toj slučajaj izvrstno pomaga močna svedska tinktura (tinctura svedica), štera se i za životni essenč ali balzam zové. Vtiša bolečino, oživlja i pomirja živce, stolec napraví, čisti, pripomore krvotok i odprávi vnogo betegov. Vsikdar bi jo mogli pri hiši meti proti naglim slabim čütenjom. Pomága proti naglim slabim čütenjom. Pomága proti krči, napih-njenosti, riganji črevoboli, bojazni, krvostávljanji, metanici, mržnji i drugim prebavskim zmotam če je včasi pri rokáh. Pomaga prebávo i zato povekšava krv, jo krepí i zatogavolo je izvrstno sredstvo za slabokrvne i oslabljene I Ka si ž njov hranenje v red postavijo. Vnogo snovi raztopi v našoj hráni, štere bi ovak neprebavno se vrgle vü z našega tela. Močno svedsko tinkturo moremo pri Feller V Eugen lekarniki naročiti, **Stubica, Centrale 146, Zagreb.** žup: 3 velike kant poštnine prosto za 5 K, Ali 12 malih kantie poštnine prosto za 4 krone.

Odpraviti

škodljivi vpliv, šteroga z nepoštenoga namena razglašena ponarejenja napravijo, ne pa nepotrební reklám delati ščéjo te vrste. Zato znova povdarjamo, ka je dobrodišeči „Elsa-Fluid“ právi, če ma znamek „Elsa.“ Če što ne bi poznao izmed naših čtevcov toga stárodavnoga, dobroga vrastva, naj opita svojega vračitela, ka dobro dene, bolečino vtiša i vno-gókrat je potrebno to sredstvo [proti telovnim bolečinam, glavoboli, zoboboli, protinskim betegom i drugim boleznostam. Ne vze-mino spodobnoga imena rakij, tekočin, elikserov itd., nego pravoga si naročimo pri Feller V. Eugen lekarniki, Stubica Centrale 146. (Zagreb žup. Horvatska.) 12 malih ali 6 dupliških ali 2 specialniva glažkeca poštnine prosto za 6 kron, 60 malih ali 30 dupliških ali 10 specialnih kantie poštnineprosto za 25 koron. (Poganjajoče „Elsa-pilule“ so samo z „Elsa“ znakom prave, 6 škatlic poštnine prosto 4 kor. 40 fil.)